

Dosarul nr.2rac-266/22
2-17210137-01-2rac-11112022

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud.: E. Cojocaru)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Pahopol, V. Mihaila, R. Pulbere)

DECIZIE

15 decembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,
în componența:

Președintele ședinței, judecătorul – Aliona Miron,
judecători – Oxana Parfeni, Aliona Donos, Sergiu Daguța, Ion Malanciuc

examinând în ședință publică recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Prointellect-Mplus”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Prointellect-Mplus” împotriva Societății de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni, intervenienți accesorii Societatea pe acțiuni „Uzina metalurgică moldovenească”, Societatea cu Răspundere Limitată „Prointellect-MP” și Societatea cu Răspundere Limitată „Cos Trans Logistic” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității și a dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022, prin care s-a admis apelul declarat de Societatea de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 06 decembrie 2019 și adoptat o hotărâre nouă de respingere a acțiunii

c o n s t a t ă :

La 10 noiembrie 2017, SRL „Prointellect-MP” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SAR „Moldcargo” SA, intervenienți accesorii SA „Uzina metalurgică moldovenească”, SRL „Cos Trans Logistic” și SRL „Prointellect-Mplus” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 12 mai 2016, între SRL „Prointellect-MP” și Compania de Asigurări „Moldcargo” SRL a fost încheiat contractul de asigurare facultativă a răspunderii civile a transportatorului și expeditorului nr. 190/2016ADD1, prin care SRL „Prointellect-MP” și-a asigurat răspunderea civilă față de terți pentru pagubele produse pe durata contractului de transportare și/sau expediere a încărcăturilor în baza condițiilor convențiilor internaționale de transportare.

În acest sens, a fost eliberată polița de asigurare cu perioada de asigurare

cuprinsă între 12 mai 2016 și 17 aprilie 2017 pentru mijlocul de transport - autocamionul de model IVECO, cu n/î DCR644, riscuri asigurate fiind distrugerea și/sau deteriorarea încărcăturii supuse transportării.

La 26 ianuarie 2017, între SRL „Prointelect-MP”, în calitate de transportator expeditor, SRL „Prointelect-MP”, în calitate de transportator nemijlocit și SA „Uzina metalurgică moldovenească”, în calitate de beneficiar, a fost încheiat contractul de transport nr. 01-02, prin care transportatorul s-a obligat să transporte marfă în sumă totală de 47 323,12 dolari SUA, cu masa totală de 3500 kg, cu destinația Republica Belarus, or. Minsk, str. Babușchina,2 - Republica Moldova, or. Rîbnița, str. Industrială,1.

La 25 ianuarie 2017, între SRL „Prointelect-Mplus”, în calitate de transportator expeditor, SRL „Prointelect-MP”, în calitate de transportator nemijlocit și SRL „Cos Trans Logistic”, în calitate de beneficiar, a fost încheiat contractul de transport nr. 73/1, prin care transportatorul s-a obligat să transporte marfă în sumă totală de 4 088 de dolari SUA pe traseul Belarusia (Baranovici) - Republica Moldova (Chișinău).

La 02 februarie 2017, pe traseul Mazari - Novaia Rudnea, Republica Belarus, autovehiculul de model IVECO, cu n/î DCR 644, a luat foc, în urma căruia a fost incendiat integral, iar încărcătura a fost distrusă total.

Ulterior, asiguratul SRL „Prointelect-MP” s-a adresat la SAR „Moldcargo” SA cu cerere de despăgubire, solicitând achitarea despăgubirii de asigurare în baza pretenției înaintate de proprietarul mărfii SC „Uzina metalurgică moldovenească” SA în mărime de 47952,64 de dolari SUA și, respectiv, SA „Cos Trans Logistic” în sumă de 4088 de dolari SUA.

Urmare a examinării cererii de despăgubire depusă de SRL „Prointelect-MP”, la 19 aprilie 2017 SAR „Moldcargo” SA a emis decizia de refuz în achitarea despăgubirii de asigurare, deoarece în urma examinării cazului dat de către Serviciul Analitic Special „Pantera Grup” s-au stabilit încălcările normelor prevăzute în Convenția (CMR din 1956) privind transportarea rutieră internațională a încărcăturilor și anume, cauza principală a incendiului au fost defecțiunile tehnice ale autovehiculului.

La 21 iunie 2017, în adresa SAR „Moldcargo” SA a fost înregistrată pretenția nr. 2244, prin care a fost somată în prealabil despre soluționarea amiabilă pe cale extrajudiciară a litigiului, însă ultima nu a reacționat.

A invocat că, nu este de acord cu decizia pârâtului, deoarece prin acordul de restituire a prejudiciului din 12 iulie 2017, semnat între proprietarul mărfii SA „Uzina metalurgică moldovenească” și transportatorul SRL „Prointelect-Mplus”, ultimul s-a obligat să restituie în tranșe lunare prejudiciul cauzat prin distrugerea mărfii ca rezultat al incendiului produs la 02 februarie 2017 în Republica Belarus până la data de 25 octombrie 2017.

La fel, prin acordul de restituire a prejudiciului din 28 august 2017, semnat între proprietarul mărfii SRL „Cos Trans Logistic” și transportatorul SRL „Prointelect-Mplus”, ultimul s-a obligat să restituie în tranșe lunare prejudiciul cauzat prin distrugerea mărfii ca rezultat al incendiului produs la 02 februarie 2017 în Republica Belarus până la 28 noiembrie 2017.

La rândul său, transportatorul SRL „Prointelect-Mplus” și transportatorul nemijlocit SRL „Prointelect-MP” au semnat acordul de restituire a prejudiciului din

26 mai 2017, prin care ultimul s-a obligat să restituie în tranșe lunare prejudiciul cauzat prin distrugerea mărfii ca rezultat al incendiului produs la 02 februarie 2017 în Republica Belarus până la 25 octombrie 2017, despăgubit efectiv de către SRL „Prointelect Mplus”.

Prejudiciul total cauzat în mărime de 52040,64 de dolari SUA a fost recuperat beneficiarilor păgubiți de către transportatorul nemijlocit SRL „Prointelect-MP”.

Astfel, având în vedere existența franșizei contractuale în mărime de 5%, pentru caz de incendiu, despăgubirea datorată de SAR „Moldcargo” SA constituie suma pretinsă de 49438,60 de dolari SUA.

În speță, nu este cert care atribuții și competențe are așa numitul Serviciul Analitic Special „Pantera Grup” în constatarea și emiterea rapoartelor pe marginea cazurilor legate de incendii.

Reclamantul a invocat că i-a fost prezentat doar un raport cu concluzia că, incendiul autocamionului de model IVECO LD260E43, cu n/î DCR644, produs la 02 februarie 2017, care a avut loc în Republica Belarus, a fost cauzat de careva defecțiuni tehnice.

La raport nu au fost anexate nici un extras, confirmare, licență, care ar atribui dreptul entității respective și expertului respectiv de a face asemenea concluzii.

Instituțiile abilitate din Republica Belarus au cercetat deja circumstanțele survenirii incendiului, în cadrul unei proceduri oficial legale, fiind în acest sens întocmit raportul de expertiză nr. 23-3.1/319 din 17.02.2017, care contrazice în mare măsură concluziile din raportul din 06 martie 2017, întocmit de către directorul SAS „Pantera Grup”.

Raportul întocmit de către SAS „Pantera Grup” ridică mari semne de subiectivism, în sensul în care autorul expertizei nu se expune doar asupra circumstanțelor și cauzelor producerii incendiului, ci suplimentar mai dă apreciere faptului că, asiguratul a încălcat condițiile de asigurare ale SAR „Moldcargo” SA, neavând pusă asemenea sarcină.

Este contradictorie și decizia de refuz în achitarea despăgubiri de asigurare emisă de către SAR „Moldcargo” SA, deoarece conform procesului-verbal nr. 6 din 27 martie 2017, întocmit de SAR „Moldcargo” SA, la capitolul dosarului CMR 01/2016 din 06 februarie 2017, asiguratorul, de fapt, a recunoscut evenimentul drept caz asigurat, însă refuză să achite despăgubirea de asigurare.

Astfel, a apreciat critic și temeiurile de refuz menționate în procesul-verbal enunțat, care se rezumă doar la mențiunea: „multiple încălcări ale prevederilor contractului de asigurare, precum și ale Condițiilor speciale de asigurare facultativă de răspundere civilă a transportatorilor auto, comise de către asigurat și angajații acestora”.

Respectiv, nu este cert care sunt acele încălcări și cu referire la care norme de drept sau clauze din condițiile speciale de asigurare.

SAR „Moldcargo” SA neîntemeiat a refuzat în achitarea despăgubirii de asigurare, evenimentele survenite constituie risc asigurat în temeiul contractului CMR190/2016 ADD1, care generează obligația asiguratorului de a repara paguba terților păgubiți.

Totodată, SAR „Moldcargo” SA urmează să achite penalitatea legală în mărime de 8849,50 de dolari SUA și dobândă de întârziere în mărime de 4047,19 dolari SUA pentru perioada 19 aprilie 2017 – 02 octombrie 2017.

Reclamantul a solicitat încasarea sumei 49438,60 de dolari SUA cu titlu de despăgubire de asigurare, 8849,50 de dolari SUA cu titlu de penalitate, 4047,19 dolari SUA cu titlu de dobândă de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 06 decembrie 2019, acțiunea depusă de SRL „Prointelect-MP”, a fost admisă.

S-a încasat din contul SAR „Moldcargo” SA în beneficiul SRL „Prointelect-MP” despăgubirea de asigurare în sumă de 49438,60 de dolari SUA, penalitatea legală în sumă de 8849,50 de dolari SUA și dobânda de întârziere în sumă de 4047,19 dolari SUA - convertiți în valută națională, conform cursului oficial la data executării prezentei hotărâri și taxa de stat în sumă de 31828,30 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 18 decembrie 2019 SAR „Moldcargo” SA a declarat apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, din 06 decembrie 2019 și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2020, s-a respins apelul declarat de SAR „Moldcargo” SA și s-a menținut hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 06 decembrie 2019.

La 14 decembrie 2020 SAR „Moldcargo” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii, cu încasarea de la intimat a tuturor cheltuielilor de judecată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 aprilie 2021, s-a admis recursul declarat de Societatea de asigurări-reasigurări „Moldcargo” societate pe acțiuni.

S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 20 octombrie 2020 și s-a transmis cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022, s-a admis recursul declarat de Societatea de asigurări-reasigurări „Moldcargo” societate pe acțiuni.

S-a casat hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 06 decembrie 2019 și s-a adoptat o hotărâre nouă prin care:

Cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Prointelect-Mplus” împotriva Societății de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni, intervenienți accesorii Societatea pe acțiuni „Uzina metalurgică moldovenească”, Societatea cu Răspundere Limitată „Prointelec-MP” și Societatea cu Răspundere Limitată „Cos Trans Logistic” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității și a dobânzii de întârziere, s-a respins, ca neîntemeiată.

La 28 octombrie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată „Prointelect-Mplus”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, și menținerea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 06 decembrie 2019.

În motivare a invocat că la examinarea cauzei instanța de apel, nu a apreciat toate probele din dosar, nu a determinat corect circumstanțele care au importanță pentru soluționarea a cauzei și nu a stabilit corect caracterul raportului juridic dintre părți și legea aplicabilă speței.

Raportul de expertiză extrajudiciară nr.298 din 24 mai 2017, efectuat de

expertul din cadrul Centrului Național de Expertize Judiciare pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova ca mijloc de probă nu este concludent, nu dovedește faptele reale și nu este credibil, respectiv nu se încadrează în prevederile art. 118 alin.(1) din Codul de procedură civilă.

La examinarea cauzei instanța de apel urma să țină cont de dispoziția art. 19 alin.(5) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14 aprilie 2016, iar omiterea aspectelor menționate în norma dată indică la examinarea superficială și arbitrară a apelului, fără a fi supusă controlului raportul din cadrul Direcției Comitetului de Stat de Expertize Judiciare din Republica Belarus pentru regiunea Gomel.

Recurentul a susținut că reieșind din înscrisurile dosarului concluzia expertului Victor Luchianciuc este bazată pe probabilitate și nu pe un fapt cert stabilit, concluziile din raport nu sunt concludente, credibile și convingătoare.

Raportul expertului din cadrul Direcției Comitetului de Stat de Expertize Judiciare din Republica Belarus pentru regiunea Gomel are forță probantă, fiind efectuat de către instituțiile abilitate din Belarus, au cercetat circumstanțele producerii incendiului instituțiile statului unde a avut loc incendiul și care au examinat cauzele producerii incendiului obiectiv.

Instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, a dat o apreciere eronată circumstanțelor de fapt și a aplicat eronat prevederile legii materiale.

Drept temei de declararea recursului a invocat prevederile art. 432 alin.(2) lit. c) din Codul de procedură civilă, care prevede că se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea.

Cu referire la termenul de depunere a recursului.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei 14 iunie 2022, însă potrivit informației de la fila dosarului 153 Vol.III, instanța a expediat părților decizia motivată la 07 septembrie 2022.

Respectiv, cererea de recurs declarată la 28 octombrie 2022, este depusă în termen.

La 11 noiembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii (f.d.165 Vol. III).

Prin referința depusă la 05 decembrie 2022 intimatul Societatea de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni a invocat că nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Argumentele recursului se referă la aprecierea eronată a probelor, însă alegațiile respective au fost examinate de către instanța de apel.

Soluția instanței de apel este corectă, la materialele dosarului nefiind prezentate probe că aceste cheltuieli au fost prezentate.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 28 decembrie 2022 recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Prointelect-Mplus”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, a fost considerat admisibil, fiind stabilită examinarea recursului în ședință publică.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Respectiv, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Prointellect-Mplus”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, având în vedere că legea procedural civilă, care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare, nu are putere retroactivă recursul se va examina conform procedurii de judecare a recursului în vigoare la data depunerii acestuia, deoarece după sensul său norma referitoare la temeiuri cuprinde și procedura, or, temeiurile nu pot fi separate de procedura de examinare și soluționare, ele fiind un tot întreg organic.

Astfel, verificând decizia contestată, motivele recursului și audiind părțile, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, pentru considerentele ce vor succede.

În corespundere cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

La data de 12 mai 2016, între ”PROINTELECT–MP” S.R.L. și S.A.R. ”MOLDCARGO” S.A. s-a încheiat contractul de asigurare facultativă a răspunderii civile a transportatorului și expeditorului nr. 190/2016ADD1, având ca obiect autocamionul de model Iveco LD260E43 cu n/î DCR644.

Prin Acordul adițional nr.1 din 12 mai 2016, S.A.R. ”MOLDCARGO” S.A. s-a obligat să asigure transportatorul auto de răspundere survenită în rezultatul prestărilor serviciilor de transport conform condițiilor CTRICMR, acoperind riscurile indicate în Cap. IV al Condițiilor speciale de asigurare facultativă de răspundere civilă a transportatorilor auto și în polița de asigurare.

Pentru autocamionul care face obiectul contractului de asigurare S.A.R. ”MOLDCARGO” S.A. a emis polița de asigurare seria M nr. 190/2016_ADD_1, valabilă în perioada 12 mai 2016 și 17 aprilie 2017.

Totodată, ”PROINTELECT – MP” S.R.L., în calitate de ”transportator nemijlocit”, ”PROINTELECT– MPLUS” S.R.L., în calitate de ”transportator expeditor”, și S.A. ”UZINA METALURGICA MOLDOVENEASCĂ” în calitate de

”beneficiar”, la 25 ianuarie 2017 au încheiat contractul de transport, în temeiul căruia transportatorul s-a obligat să transporte marfă în sumă totală de 47 323,12 dolari SUA cu volumul de 30 m³ cu greutatea de 3 500 kg cu destinația Republica Belarus, or. Minsk, str. Babușchina nr. 2. – Republica Moldova, or. Rîbnița str. Industrială nr.1.

La 25 ianuarie 2017, între ”PROINTELECT – MP” S.R.L., în calitate de ”transportator nemijlocit” și ”PROINTELECT–MPLUS” S.R.L., în calitate de ”transportator expeditor” pe de o parte, și ”COS TRANS LOGISTIC” S.R.L. în calitate de ”beneficiar”, pe de altă parte, a fost încheiat contractul de transport nr. 73/1, în temeiul căruia transportatorul s-a obligat să transporte marfă în sumă totală de 4 088 dolari SUA pe traseul Belarus (Baranovici) – Republica Moldova (Chișinău).

Completul de judecată reține că la 02 februarie 2017, pe traseul Mazari – Novaea Rudnea, Republica Belarus, autovehiculul de model IVECO Cursor cu numărul de înregistrare DCR 644 a luat foc, fiind distrus integral, inclusiv și încărcătura.

La 06 februarie 2017, ”PROINTELECT – MP” S.R.L. a transmis S.A.R. ”MOLDCARGO” S.A. o înștiințare, prin care a informat compania că autocamionul asigurat, la data de 02 februarie 2017, a luat foc și a ars tot spațiul marfar împreună cu marfa.

Prin procesul-verbal nr. 6 din 27 martie 2017 S.A.R. ”MOLDCARGO” S.A., a refuzat în achitarea despăgubirii de asigurare, în baza Raportului în urma verificării complexe a cazului asigurat, întocmit de către SAS ”PANTERA GRUP”, conform căruia s-au stabilit multiple încălcări ale prevederilor contractului de asigurare, precum și a condițiilor speciale de asigurare facultativă de răspundere civilă a transportatorilor auto, comise de către asigurat și angajații acestuia.

La 19 aprilie 2017, S.A.R. ”MOLDCARGO” S.A. a comunicat ”PROINTELECT – MP” S.R.L. despre rezultatul examinării adresării cu privire la incendiul produs la 02 februarie 2016, în timpul transportării mărfii pe ruta Belarus-Moldova, în rezultatul căruia a ars autovehiculul IVECO DCR 644 și marfa transportată, și anume că, în urma examinării cazului de către Serviciul Analitic Special „Pantera Grup” s-au stabilit încălcările normelor prevăzute în Convenția (CTRICMR, 1956) privind transportarea rutieră internațională a încărcăturilor și anume, că cauza principală a incendiului au fost defecțiunile tehnice ale autovehiculului.

Potrivit Raportului expertului din cadrul Direcției Comitetului de Stat de Expertize Judiciare din Republica Belarus pentru regiunea Gomel, la efectuarea expertizei au fost puse întrebările precum: unde se afla focarul incendiului; care au fost căile (direcțiile) de răspândire ale focului de la sursa incendiului; care a fost cauza imediată (tehnică) a incendiului; există semne în acest caz care caracterizează apariția și răspândirea arderii la incendiu în prezenta intensificatoarelor de ardere (lichide combustibile ușor inflamabile, lichide inflamabile; există în cazul examinat semne care indică implicarea unor procese de ardere spontană în producerea incendiului, dacă da, atunci care.

Iar, conform concluziilor Raportului de expertiză incendiul în autocamionul IVECO Eurostar cu numărul de înregistrare DCR 644 a fost amplasat în interiorul compartimentului marfar, cel mai probabil, în partea mijlocie; din cauza

imposibilității stabilirii prin mijloace experte a locației exacte a incendiului, nu este posibilă stabilirea căilor (direcțiilor) de propagare a arderii; cauza tehnică (directă) a incendiului a fost o sursă de aprindere introdusă, inclusiv una hipocalorică; în cazul dat, la studierea materialelor de verificare, nu se văd semne care să caracterizeze producerea arderii în prezența intensificatoarelor de ardere (lichid ușor inflamabil și lichid combustibil), cu toate acestea, în procesul de ardere, prezența intensificatoarelor de ardere este văzută ca urmare a distrugerii integrității rezervoarelor de combustibil, ceea ce a contribuit la o răspândire mai rapidă a arderii; în cazul examinat nu există date sau semne obiective care ar indica posibilitatea unui incendiu din cauza arderii spontane a substanțelor și materialelor care sunt predispuse la arderea spontană în baza proprietăților lor fizico-chimice în condiții normale.

De asemenea, la 24 mai 2017 a fost efectuat un raport de expertiză extrajudiciară de către Centrul Național de Expertize Judiciare pe lângă Ministerul Justiției al Republicii Moldova, cu întrebările: care este cauza producerii incendiului în autocamionul IVECO Eurostar cu numărul de înregistrare DCR 644; unde a fost amplasat focarul ce a dus la incendierea autocamionul IVECO Eurostar cu numărul de înregistrare DCR 644; putea să ducă la producerea incendiului în cauză exploatarea incorectă (cu careva defecțiuni sau în stare tehnică deteriorată) a autocamionului IVECO Eurostar cu numărul de înregistrare DCR 644.

În concluzia raportului s-a reținut: cauza producerii incendiului în autocamionul IVECO Eurostar cu numărul de înregistrare DCR 644, produs la 02 februarie 2017 pe traseul R-31 Bobruisk-Jitomir, kilometrul 181 (Republica Belarus) a fost degajarea unei energii termice esențiale, la contactarea elementelor caroseriei și roții, care s-a produs în procesul de frecare, îndeajuns pentru aprinderea materialelor arzătoare de pe platforma de încărcare; focarul incendiului a fost amplasat în caroseria platformei de încărcare, deasupra roții spate-stânga a autocamionului (direcția mișcării); producerea incendiului la autocamionul IVECO Eurostar cu numărul de înregistrare DCR 644 a fost, mai mult probabil, o urmare a prezenței unei defecțiuni tehnice al sistemului pneumatic de suspensie a autocamionului.

Totodată, șoferul autocamionului Pupîchin Evghenii fiind audiat în calitate de martor a declarat că, în timpul cursei camionul nu a avut necesitate de reparație, însă până a pleca în cursă camionul a fost la reparație, după care a schimbat anvelopele și axa care ține suspensia.

În timpul cursei nu au avut loc careva defecțiuni și nu a avut nevoie de reparație, iar cu referire la cheile, buturugile depistate pe podeaua din bancheta din spate care erau în cabina șoferului, a menționat că, atunci când s-a stins incendiul acestea au fost luate din cutia de piese după care au fost aruncate la întâmplare. Când a dat declarații la poliție în Belarus a menționat că a strâns un bold, însă nu știe ce au înțeles ei prin sintagma ”palomca”.

În cazul din speță, după producerea incidentului din 02 februarie 2017, pe traseul Mazari – Novaea Rudnea, Republica Belarus, atât asiguratorul cât și asiguratorul în calitate de probe au prezentat în instanța de judecată rapoarte de expertiză, din care rezultă situații total diferite, ce țin de cauza incendiului a autocamionului de model IVECO Cursor cu numărul de înregistrare DCR 644.

Conform art. 11 alin. (1) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul

expertului judiciar nr. 68 din 14.04.2016 expertiza judiciară se efectuează de către expertul judiciar înscris în Registrul de stat al experților judiciari. În cazul în care în Registrul de stat al experților judiciari nu sunt experți de specializarea necesară sau în cazul în care nu poate fi numit un alt expert judiciar din motive de incompatibilitate, în calitate de expert judiciar poate fi recunoscută ad-hoc o persoană competentă în specializarea solicitată pentru efectuarea expertizei.

Totodată, art. 19 alin.(5) al Legii nr. 68 din 14.04.2016 prevede că expertiza extrajudiciară poate servi drept material auxiliar pentru o plângere, decizie, negociere, tranzacție de împăcare sau pentru un alt proces de natură extrajudiciară.

Potrivit art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Astfel, criteriul determinant în aprecierea probelor îl constituie forța acestora de a exprima adevărul, instanței revenindu-i răspunderea de a reține și aprecia aceste probe, ținând cont de întregul material probator administrat.

Corelând circumstanțele expuse cu normele legale citate supra, Completul de judecată menționează că prima instanță corect a reținut în calitate de probă veridică raportul de expertiză nr. 23-3.1/319 din 17 aprilie 2017 efectuat de către Direcția de Stat a Comitetului Experților Judiciari a Republicii Belarus de pe lângă regiunea Gomeli, prin care s-a constatat, că incendiul a avut loc neprevăzut.

Nu poate fi reținută în vedere, în acest sens, apărarea S.A.R. "MOLDCARGO" S.A, conform căreia accidentul rutier s-ar fi produs în alte împrejurări decât cele reținute raportul de expertiză nr. 23-3.1/319 din 17 aprilie 2017 efectuat de către Direcția de Stat a Comitetului Experților Judiciari a Republicii Belarus de pe lângă regiunea Gomeli.

Completul de judecată va respinge argumentele intimatului precum că asiguratul a încălcat regulile de exploatare a mijlocului de transport, prin utilizarea acestuia cu defecte tehnice, precum și încălcarea regulilor antiincendiar, de transportare, de păstrarea substanțelor și obiectelor inflamabile și explozibile, cerințelor de securitate la transportarea încărcăturilor.

Or, concluziile raportului de expertiză extrajudiciar nr. 298 din 24 mai 2017, efectuat de către Centrul Național de Expertize Judiciare nu indică cu exactitate că incendiul s-a produs din cauza exploatării autocamionul IVECO cu nr. de înmatriculare DCR 644 în stare tehnică deteriorată, fiind indicată mențiunea că probabil incendiul a loc în urma defecțiunilor tehnice.

Faptul că experții din Republica Moldova au efectuat ulterior și alte expertize judiciare și au ajuns la o altă concluzie, nu este de natură de a exonera asiguratorul de la acordarea despăgubirii de asigurare.

La caz, existând raporturile contractuale de asigurare stabilite în baza contractului privind asigurarea de răspundere civilă a transportatorilor auto din 12 mai 2016, SRL „Prointelect-Mplus”, urmează a fi despăgubită de către S.A.R. "MOLDCARGO" S.A, întrucât SRL „Prointelect-Mplus”, este beneficiara poliției de asigurare ce îi permite să ceară despăgubirea.

În susținerea opiniei enunțate, Completul de judecată menționează că în conformitate art. 1301 (în redacția de până la 01 martie 2019) Cod civil prin contract de asigurare, asiguratul se obligă să plătească asiguratorului prima de

asigurare, iar acesta se obligă să plătească, la producerea riscului asigurat, asiguratului sau unui terț (beneficiarului asigurării) suma asigurată ori despăgubirea, în limitele și în termenele convenite.

Conform art. 13 alin.(5) din Legea nr. 407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări, condițiile de asigurare ale asigurătorului sunt obligatorii pentru asigurat dacă contractul prevede expres aplicarea lor și dacă ele sunt expuse în textul contractului sau pe verso ori fac parte integrantă a contractului sub formă de anexă. În cazul în care condițiile de asigurare se prezintă în anexe la contractul de asigurare, faptul înmânării anexelor de către asigurător asiguratului se notifică în textul contractului.

În condițiile art. 15 alin. (1) al Legii cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21.12.2006 (în vigoare la momentul încheierii contractului) asigurarea de bunuri se poate efectua numai în beneficiul proprietarului de bunuri dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

(3) La încheierea contractului, asigurătorul are dreptul să examineze bunurile pentru a constata existența și starea lor reală.

(4) Asiguratul este obligat să întrețină bunul asigurat în condiții adecvate și în conformitate cu stipulările stabilite în contract pentru a preveni producerea riscului asigurat. Asigurătorul are dreptul să verifice modul în care este întreținut bunul asigurat.

(5) Despăgubirea de asigurare se stabilește prin acordul comun al asigurătorului și asiguratului și nu poate depăși valoarea bunurilor la data producerii evenimentului asigurat și nici cuantumul prejudiciului real suportat.

Potrivit art. 17 alin. (1) lit.a) al Legii cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21.12.2006 (în vigoare la momentul încheierii contractului), asigurătorul este în drept să refuze deplin sau parțial asiguratului despăgubirea de asigurare în asigurările de bunuri în cazul:

a) producerii de pagube ca urmare a unor acțiuni intenționate ale asiguratului sau ale beneficiarului, orientate spre provocarea sau facilitarea producerii evenimentului asigurat, cu excepția acțiunilor de îndeplinire a datoriei civice sau de apărare a vieții, sănătății, onoarei și demnității.

Completul de judecată reține că, în situația survenirii cazului asigurat, asigurătorul urmează să achite despăgubirea de asigurare. Aceasta este regula. Excepția, și anume cazul când nu se achită despăgubirea, este prevăzută de art. 17 alin. (1) al Legii cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21.12.2006 și ea este de strictă interpretare și aplicare. Astfel, asigurătorul este obligat **să prezinte probe în afară de orice dubiu** că sunt întrunite condițiile pentru neplata despăgubirii și nu viceversa.

Raportat la cazul dedus judecării, existența a două rapoarte de expertiză într-un caz de asigurare care oferă concluzii diametral opuse, însă care n-au puterea de a convinge că unul este mai plauzibil decât altul, urmează a fi interpretată în favoarea asiguratului și nu a asigurătorului. Or, se consideră că-n cazul dat asigurătorul nu a probat în afară de orice dubiu că suntem în prezența unei situații de exonerare de la plata despăgubirii.

Pe cale de consecință, Completul de judecată apreciază întemeiată acțiunea, or, potrivit condițiilor de asigurare facultativă de răspundere civilă a transportatorilor auto, asigurarea acoperă răspunderea pentru distrugerea și/sau deteriorarea

mijlocului de transport.

La caz, sunt existente raporturile contractuale de asigurare, în baza contractului privind asigurarea de răspundere civilă a transportatorilor auto din 12 mai 2016 și a poliței de asigurare CMR seria M nr.190/2016.

Or, la momentul producerii incendiului autocamionul IVECO cu nr. de înmatriculare DCR 644, potrivit dovezii de verificare tehnică, autocamionul corespundea pentru exploatare, din punct de vedere tehnic și nu a fost probat că-n momentul producerii incendiului era într-o altă stare tehnică decât cea existentă la încheierea contractului.

Raportat la aceste prevederi, instanța de fond în mod corect a constatat că, reclamantul este în drept să obțină o despăgubire pentru paguba suferită ca urmare a producerii incendiului camionului, dat fiind faptul că, raportul de asigurare îi conferă reclamantului dreptul de a fi despăgubit, întrucât are calitatea de beneficiar al poliței de asigurare, și a justificat îndreptățirea la plata despăgubirii de asigurare.

Totodată, Completul de judecată reține că examinând cauza instanța de fond a admis și pretenția Societății cu Răspundere Limitată „Prointelect-Mplus” împotriva SAR „Moldcargo” SA cu privire la încasarea dobânzii de întârziere.

Instanța menționează că această concluzie este un greșită, în cauză nefiind aplicabile prevederile și art. 619 Cod civil (în redacția de până la 01 martie 2019).

Potrivit art. 6 alin.(6) din Legea cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21.12.2006 (în vigoare la momentul apariției situație) în caz de încălcare a termenului de plată a indemnizației de asigurare sau a despăgubirii de asigurare din vina asigurătorului, acesta va plăti asiguratului, beneficiarului asigurării și/sau păgubitului, pentru fiecare zi de întârziere, penalitate de 0,1% din suma indemnizației sau despăgubirii.

În cauza dedusă judecătii, neîndeplinirea de către pârâtă a obligației privind plata despăgubirii de asigurare, sunt existente dispozițiile vizate de art. 6 alin.(6) din Legea cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21.12.2006 (în vigoare la momentul apariției situație), care prevede modalitatea de despăgubire, în cazul neexecutării obligației în termenul prevăzut de lege.

Respectiv, temeiul juridic în bază căruia SRL „Prointelect-Mplus”, poate solicita încasarea unei despăgubiri pentru neachitarea prejudiciului în termen este doar Legea cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21.12.2006, care este una specială și nicidecum și norma generală, prevederile art. 619 Cod civil (în redacția de până la 01 martie 2019) invocată de reclamant.

Or, atât penalitatea stabilită de Legea cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21.12.2006, cât și 619 Cod civil (în redacția de până la 01 martie 2019) reprezintă, în esență, aceeași modalitate de reparare a prejudiciului suferit de creditor prin neexecutarea obligației.

În speță, Completul de judecată constată că pretinderea atât a penalității, cât și a dobânzii de întârziere, reprezintă o compensație disproporționată în raport cu prejudiciul cauzat reclamantului, ca efect al neexecutării obligațiilor, deoarece nu este altceva decât o dublă reparare a unuia și aceluiași prejudiciu.

Prin urmare, pretenția privind încasarea din contul SAR „Moldcargo” SA în beneficiul SRL „Prointelect-MP” a dobânzii de întârziere în sumă de 4047,19 dolari SUA urmează a fi respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Pentru aceste considerente, în temeiul art. 432 alin.(2) lit. c) din Codul de

procedură civilă care reglementează că, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat în mod eronat legea, Completul de judecată urmează să admită recursul și să caseze decizia instanței de apel și parțial hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 06 decembrie 2019.

Or, concluzia instanței de apel precum că în speță asiguratul nu are obligația de despăgubire, este o interpretare eronată a legii.

Respectiv, Completul de judecată consideră întemeiate criticile aduse de recurent referitor la netemeinicia soluției instanței de apel.

Cu referire la cheltuielile de judecată:

În sensul art. 82 din Codul de procedură civilă cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

În condițiile art.94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Conform ordinului de plată nr.21 din 25 octombrie 2022 anexat la fila dosarului (nr.155 Vol. III) rezultă că SRL „Prointelect-Mplus”, pentru examinarea cauzei în ordine de recurs a achitat taxa de stat în mărime de 15914,15 lei.

Astfel, ținând cont de prevederile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă instanța va încasa cheltuielile de plata taxei de stat proporțional pretențiilor admise, pentru examinarea acțiunii în instanța de recurs, în mărime de 14853,15 lei.

Din motivele expuse, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, în partea încasării din contul SAR „Moldcargo” SA în beneficiul SRL „Prointelect-MP” a dobânzii de întârziere în sumă de 4047,19 dolari SUA și în aceasta parte urmează de adoptat o hotărâre nouă de respingere a cerinței în cauză.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Prointelect-Mplus”, reprezentată de avocatul Leșan Nicolae.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 14 iunie 2022.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 06 decembrie 2019, în partea încasării din contul SAR „Moldcargo” SA în beneficiul SRL „Prointelect-MP” a dobânzii de întârziere în sumă de 4047,19 dolari SUA - convertiți în valută națională, conform cursului oficial la data executării prezentei hotărâri și în această parte se emite o hotărâre nouă prin care:

Se respinge pretenția Societății cu Răspundere Limitată „Prointelect-Mplus” împotriva SAR „Moldcargo” SA cu privire la încasarea dobânzii de întârziere.

În rest, hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 06 decembrie 2019, se menține.

Se încasează din contul SAR „Moldcargo” SA în beneficiul Societății cu

Răspundere Limitată „Prointellect-Mplus” suma de 14853 (paisprezece mii opt sute cinzeci și trei) lei și 15 bani, cu titlu de cheltuieli de plata taxei de stat, pentru examinarea acțiunii în instanța de recurs.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron

Oxana Parfeni

Aliona Donos

Sergiu Daguța

Ion Malanciuc